

Kwaliteitsmodel IV open leermaterialen voor het MBO, HBO en WO in Nederland

Versie 4.0, juli 2025

1. Scope, doel en doelgroep van het kwaliteitsmodel

Dit kwaliteitsmodel is opgesteld t.b.v. het vakgebied informatievaardigheden. Het wordt gebruikt voor het beoordelen van het bestaande online onderwijsmateriaal van de Nederlandse mbo's, hogescholen en universiteiten voor opname in de collectie van de [vakcommunity Information Literacy op Edusources](#).

Onder de doelgroep vallen de bibliotheekmedewerkers, informatiespecialisten, docenten en studenten die open leermaterialen op gebied van IV ontwikkelen.

2. Verantwoordelijk team

Werkgroep Information Literacy (SHB/UKB). Versie 4.0 is tot stand gekomen dankzij het project Boost je collectie.

Aandachtspunt: Bij twijfel van het invoeren van nieuw materiaal kan men contact opnemen met Werkgroep Information Literacy (voorzitter h.a.l.van.der.meer@hva.nl)

3. Literatuur

Voor het opstellen van het kwaliteitsmodel heeft het team kennis genomen van een aantal publicaties en generieke en vakspecifieke kwaliteitsmodellen.

Generieke en vakspecifieke kwaliteitsmodellen.

Kwaliteitsmodel HBO-ICT Open OiO. (2019, 7 maart). Geraadpleegd op 14 januari 2020, van <https://drive.google.com/file/d/1vAI7Sn9B3QyHPyv7ycd-mYCHY7f7MoJg/view>

Kwaliteitsmodel HBO-V: versie 2.2. (2018, 10 september). Geraadpleegd op 7 januari 2020, van <https://drive.google.com/file/d/1LCWVWj3Ha6UAdlw566TEV7CGV92tTg24/view>

Nesbit, J., Belfer, K., Leacock, T. (2009). *Learning Objects Review Instrument (LORI): User Manual*. Geraadpleegd op 12 december 2019, van https://www.academia.edu/7927907/Learning_Object_Review_Instrument_LORI_?auto=download

Schuwer, R. (2013). *Kwaliteit van open leermaterialen: Onderzoek naar kwaliteitsvraagstukken rondom open educational resources in het Nederlandse hoger onderwijs*. Geraadpleegd op 14 januari 2020, van <https://www.surf.nl/files/2019-09/rapport-kwaliteit-van-open-leermaterialen-2013.pdf>

Publicaties:

Leacock, T. L., & Nesbit, J. C. (2007). A Framework for Evaluating the Quality of Multimedia Learning Resources. *Educational Technology & Society*, 10 (2), 44-59.

LOOWI Werkgroep Normering Informatievaardigheden (2009). *Informatievaardigheid: normen voor het hoger onderwijs*. Geraadpleegd op 14 januari 2020, van <https://docplayer.nl/11664219-Informatievaardigheid-normen-voor-het-hoger-onderwijs-loowi-werkgroep-normering-informatievaardigheden.html>

Nesbit, J., Li, J., & Leacock, T. (2005). Web-Based Tools for Collaborative Evaluation of Learning Resources. *Systematics, Cybernetics and Informatics*, 3(5), 102-112. Geraadpleegd op 14 januari 2020, van <http://www.iiisci.org/journal/sci/FullText.asp?var=&id=P843017>

Kwaliteitsmodel Informatievaardigheden Open Leermaterialen voor het MBO, HBO en WO in NL

		Criteria
1. Vakinhoud	Eisen (Must have)	1.1 Het materiaal sluit inhoudelijk aan bij een of meerdere facetten van de Taxonomie IV .
		1.2 Het materiaal is voldoende actueel: juiste, kloppende informatie, nieuwste versie. Het onderhoud is belegd bij de organisatie die het materiaal heeft gemaakt
		1.3 Door vermelding van bronnen is aantoonbaar gebruik gemaakt van geaccepteerde visies, theorieën, literatuur, richtlijnen, standaarden, andere open leermaterialen enz.
		1.4 Bronvermeldingen zijn op een consistente wijze weergegeven, volgens een gangbare standaard (bijvoorbeeld APA 7, Vancouver, IEEE of MLA).
	Pluspunten (Nice to have)	1.5 Het materiaal is in te delen in volgende 4 niveaus: beginner, gevorderd, competent en bedreven (bijvoorbeeld afgeleid van Dreyfus model voor vaardigheidsverwerving), gerelateerd aan MBO, HBO of WO.
		1.6 Vereiste voorkennis is aangegeven indien relevant.
		1.7 Peer review is uitgevoerd, bijvoorbeeld via dit formulier: https://info.merlot.org/merlohelp/assets/docs/Peer_Review_form_CC_0519.pdf
2. Didactiek	Eisen (Must have)	2.1 Leerdoelen/lesdoelen/leeruitkomsten Informatievaardigheden worden vermeld.
		2.2 Het materiaal is geschikt voor toepassing binnen mbo, hbo en/of wo.

	Pluspunten (Nice to have)	<p>2.3 Aangegeven is binnen welke werkvormen materiaal gebruikt kan worden.</p> <p>2.4 Aangegeven is of het materiaal met begeleiding van een docent en/of zelfstandig door een student te doorlopen is.</p> <p>2.5 Er is een formatieve zelftoetsing aanwezig.</p> <p>2.6 Er is gebruik gemaakt van verschillende representaties van de content, bijv. tekst, beeld, audio, video.</p> <p>2.7 Voorkennis wordt geactiveerd, bijv. door vragen naar kennis uit voorgaande les/module.</p> <p>2.8 De leerstof sluit aan bij de interesses/belevingswereld van de studenten, bijv. casussen en voorbeelden aangepast aan vakgebied.</p> <p>2.9 Materiaal is voorzien van instructies voor docenten (draaiboeken, docenthandleiding enz.)</p>
3. Presentatie en taal	Eisen (Must have)	<p>3.1 Voertaal van het materiaal is Nederlands of Engels. Taalgebruik en afbeeldingen zijn inclusief.</p> <p>3.2 De spelling, grammatica en punctuatie zijn correct.</p> <p>3.3 Taalgebruik en afbeeldingen zijn inclusief, bijvoorbeeld https://www.uu.nl/organisatie/huisstijl/schrijfwijzer/richtlijn-inclusief-taalgebruik</p> <p>3.4 Het is goed leesbaar/kleurcontrast/goede kwaliteit afbeeldingen/goede kwaliteit audio en/of video.</p> <p>3.5 Er is geen inbreuk op auteursrechten gedaan; er is gecontroleerd dat het materiaal geen elementen bevat waar copyright op rust.</p> <p>3.6 Het materiaal bevat alleen actieve, openbaar toegankelijke links.</p> <p>3.7 Het materiaal is gepubliceerd onder een Creative Commons licentie (zie https://creativecommons.nl/uitleg/), en op al het materiaal wordt deze licentie vermeld.</p> <p>3.8 Het materiaal is digitaal toegankelijk gemaakt en voldoet daarmee aan de European Accessibility Act (EAA).</p>

		3.9 Het materiaal is gedeeld volgens de FAIR-principes (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable). Onder Reusable worden o.a. deze bestandsformats verstaan: DOCX, XLSX, PPTX, JPEG, PNG, enz., of een bewerkbaar format is op te vragen bij de maker.
	Pluspunten (Nice to have)	3.9 Zowel Nederlandse als Engelse versie beschikbaar (evt. via ondertiteling of voice-over)
		3.10 In geval van cursussen: samenhangende modules ook als losstaande elementen te gebruiken.
		3.11 Er is een navigatie of inhoudsopgave aanwezig, bijv. video met navigatiemogelijkheid.
		3.12 Het materiaal heeft een responsive design: is compatibel met nog ondersteunde versie van Windows, iOS, Android en andere gangbare besturingssystemen.
4. Conform standaarden	Eisen (Must have)	<p>4.1 Er is correcte basis metadata volgens NL-LOM (of IEEE-LOM) aanwezig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - titel, (NL-LOM 1.2) - taal, (NL-LOM 1.3) - omschrijving, (NL-LOM 1.4) - url [of bestand], (NL-LOM 1.1.2) - trefwoord, (NL-LOM 1.5) - versie [datum] (NL-LOM 2.1) - onderwijsniveau (NL-LOM 5.7) - soort leermateriaal, (NL-LOM 5.2) - taxonomie pad [zie punt 1.2; eventueel later toevoegen], (NL-LOM 9.2.2) - instelling/auteur/contactpersoon (NL-LOM 2.3) - rechten [licenties zie punt 3.7], (NL-LOM 6.2)

	Pluspunten (Nice to have)	4.2 Er is aanvullende metadata aanwezig: <ul style="list-style-type: none"> - bestands grootte, - duur, - beoogde eindgebruiker [zie 2.2, - moeilijkheidsniveau [zie 1.5], - studiebelasting, - aggregatieniveau/relatie [zie 3.10]
--	------------------------------	--

Dit kwaliteitsmodel is gepubliceerd door de SHB/UKB Werkgroep Information literacy en beschikbaar gesteld onder creative commons licentie: [Naamsvermelding 4.0 Internationaal \(CC BY 4.0\)](#)

Meer informatie over het kwaliteitsmodel? Stuur een email naar: informationliteracy.nl@gmail.com

